

P R O M E M O R I A

Datum **2010-01-19**
Författare **Lars Frisell/Hans Bäckström**

Finansinspektionen
P.O. Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Det nya Baselpaketet

FI:s chefsekonom Lars Frisell har under januari vid ett antal tillfällen presenterat Basel-kommitténs i december presenterade förslag till förändringar i kapitaltäckningsregelverken. En kort sammanfattning av vad som framförts vid dessa presentationer ges här. Den Power Point-presentation (på engelska) som använts vid dessa tillfällen finns också tillgänglig.

Bakgrunden

Finanskrisen har inneburit ett eldprov för finansiell reglering och finansiell tillsyn. Till vissa delar har reglering och tillsyn bestått provet och fungerat rimligt väl, i andra avseenden har betydande brister blivit tydliga. När det gäller kapitaltäckningsregelverken har man bl.a. kunnat peka på riskfaktorer som inte fångats upp alls eller som fångats upp på ett otillfredsställande sätt. Off-balance engagemang, motpartsrisker och, inte minst, likviditetsförhållanden är exempel på sådana.

Detta är bakgrunden till Baselkommitténs¹ initiativ att se över och utveckla det s.k. Basel 2-regelverket på ett antal viktiga punkter, så att stabilitetsproblem ska kunna förebyggas och hanteras på ett bättre sätt i framtiden. Förslaget publicerades i December 2009, och BCBS önskar kommentarer och synpunkter från berörda fram till den 16 april 2010. Mot slutet av året har man för avsikt att lägga fram den slutliga utformningen av förslagen, och med målet att dessa ska vara implementerade två år senare, dvs. vid utgången av 2012.

BCBS konsultation återfinns på Bank of International Settlements (BIS) hemsida www.bis.org:

Vad innehåller förslagen och hur ser FI på dem ?

Förslagen kan sammanfattas i fem huvudpunkter. Huvudtemat är att skärpa och att komplettera nuvarande kapitaltäckningsregelverk för att bättre kunna fånga upp och reagera på stabilitetsrisker. FI har generellt en mycket positiv inställning till de förslag som lagts fram, men har också starka synpunkter på några av förslagen.

¹ Den så kallade Baselkommittén (BCBS) etablerades 1975 och bestod då av de s.k. G10-länderna, däribland Sverige. Gruppen har på senare år vidgats till att ny omfatta 27 länder från alla världsdelar.

1. Förbättra kvalitet och transparens i bankernas kapitalbas

Detta syftar till att stora, internationellt aktiva banker bättre ska kunna klara av förluster. Kraven på storleken av det egentliga riskkapitalet, dvs. aktiekapitalet, ska öka. Striktare regler ska gälla för vad som ska kunna räknas som eget kapital. Det kommer att ställas striktare krav på olika former av s.k. hybridkapital, och sådant ska konverteras till aktiekapital vid vissa definierade förutsättningar, dock ännu ej bestämda, vilket bedöms skapa incitament för ledning och ägare att agera på ett sätt som minskar riskerna

2. Fler typer av risker ska täckas in

Redan sommaren 2009 annonserades krav på att risken i handelslagret skulle kapitaltäckas. Till detta föreslår nu Baselkommittén att även motpartsriskerna när det gäller emittenter av värdepapper och derivat ska omfattas. Man räknar också med att detta, som en positiv bieffekt, kommer att leda till att en större del av OTC-handel och clearing/avveckling av derivat kommer att ske via börser och centrala motparter. De nya reglerna bedöms öka kapitalkravet för marknadsrisk 2-3 gånger för genomsnittsbanken, dock med stora variationer mellan olika banker. Denna del av kapitalkravet är dock ganska liten för de flesta svenska banker, och för exempelvis de svenska storbankerna torde effekterna bli måttliga

3. Kompletterande regel för bankernas skuldsättning

Baselkommittén vill införa en icke-riskvägd skuldsättningskvot (*leverage ratio*) som komplement till Basel II - regelverket,. Tanken är att ha ett jämförelsevis enkelt mått som i ska fånga upp riskuppbyggnaden i goda tider, och förhindra olika former av kringgående av kapitaltäckningsreglerna. FI är dock kritisk till att måttet blir ett bindande Pelare-1 mått, då det är allt för grovt och riskerar att oavsiktligt drabba banker med stor andel tillgångar med låg risk.

4. Bankernas ska bygga upp buffertkapital i goda tider

Ett sedan länge diskuterat problem när det gäller kapitaltäckningsreglerna är den s.k. procyklikaliteten, dvs. att de tenderar att förstärka kapitaltäckningen i goda tider, men försvaga den i sämre tider – trots att de är då kapitalet bäst behövs. Man föreslår därför en rad åtgärder för att främja att bankerna bygger upp buffertar i goda tider som sedan kan utnyttjas om och när svårigheter uppstår. I detta sammanhang vill man också se förändringar i redovisningsreglerna för att kunna göra framåtblickande reserveringar för förväntade förluster.

5. Standarder för krav på likviditet i bankernas ska införas

Det problem som blev det största och mest akuta under hösten 2008 var inte effekterna av kreditförluster, utan att det sviktande förtroendet på marknaderna gjorde att likviditeten snabbt torkade upp. Därför ska mått och standarder läggas fast för att säkerställa

att banker har tillräcklig likviditet för att en viss tid framåt (exempelvis 30 dagar) kunna möta sina betalningsåtaganden, även i lägen där svårigheterna att få extern finansiering är mycket stora.. Detta är en av de viktigaste, och enligt FI:s uppfattning mest angelägna, delarna av de nya Baselförslagen. Definitionen av vilka tillgångar som får räknas som likvida blir dock viktig, och FI ser det t ex som naturligt att säkerställda obligationer räknas till dessa tillgångar.